

Pavla Vorlíčková: *Konflikt v Sýrii pohledem Hlasu Ruska: V porovnání s Českou tiskovou kanceláří.*
FHS UK, Praha 2015, 44 s..

Příčiny, průběh i (dosavadní) důsledky tzv. Arabského jara jsou vděčným tématem mediálního zpravodajství, publicistiky i akademických prací. Relativní bohatství informací, jejich systematická ovlivňenost i malý časový odstup – spolu svlastní věcnou podstatou problému a jeho mezinárodněpolitickou závažností – přitom volají po odpovědné, systematické a metodologicky dobře ukotvené analýze zaměřené na konkrétní dílčí aspekty dané problematiky. Předložená bakalářská práce je na této úrovni akademického studia dobrým příkladem, jak k takové analýze přistoupit.

Autorka si zvolila tematiku (počátku) syrské občanské války v období od března do srpna 2011, přičemž srovnávala její mediální pokrytí Hlasem Ruska na jedné straně a ČTK na straně druhé. Zatímco Hlas Ruska v podstatě vzato prezentuje oficiální stanovisko Ruské federace, ČTK je podle jejího (bezrozporného) názoru „jakýmsi amalgámem zdrojů převážně zahraničních médií“ (s. 2). Autorka přitom neanalyzovala míru pravdivosti či úplnosti západního pokrytí syrského konfliktu, resp. tiskových zpráv ČTK, vědomě jej použila jen jako jakýsi „etalon“ pro porovnání s obsahem a úplností zpravodajství Hlasu Ruska; vzhledem k omezeným informačním zdrojům a s touto explicitní reflexí jde o přístup, který je plně přijatelný. Rovněž metoda analýzy, která neužívá technik klasické obsahové analýzy, nýbrž „blíží se kritické diskursivní analýze, zároveň ale využívá výhody obsahové analýzy a dokáže analyzovat větší množství textu“ (s. 4-5), je zvolena zcela vhodně.

Vlastní práce je víceméně logicky členěna do pěti kapitol. Autorka nejprve seznamuje s metodologií výzkumu a zdůvodňuje ji, následuje obecné představení informačních (pramenných) zdrojů a vlastní korpus práce, tvořený jednak obsahovým výtahem ze zpráv ČTK za sledované období (s. 7-18), jednak obdobně zpracovaným shrnutím zpravodajství Hlasu Ruska (s. 19-37). Poslední uvedená kapitola je ukončena analytickou částí, v níž autorka ukazuje časový a frekvenční průběh zpravodajství Hlasu Ruska o syrském konfliktu (bod 9) a jeho systematickou ovlivňenost politickými postoji ruského režimu k tomuto konfliktu (body 1-8). Tyto závěry se opírají o analyzovaná data a lze je označit za relevantní, celkový závěr práce je proto nutně jen opakuje (s. 40-41). Z logického uspořádání se vymyká jen konkrétní tematika „argumentace Libýí“ (bod 6 na s. 37), na předchozích stranách sice obsažená, avšak podrobněji analyzovaná teprve v následující samostatné kapitole (s. 38-40), jejíž účel není zcela zřejmý – podobné (resp. ještě hlubší) rozpracování by si zřejmě zasloužilo ještě několik dalších témat (ruský pohled na prezidentské nástupnictví v Sýrii a rusko–syrské politické a ekonomické vztahy obecně, tematika islámu vzhledem k muslimským menšinám v rámci Ruské federace, rétorika spojená s mezinárodním terorismem a bojem proti němu apod.).

Absence hlubších kontextualizačně-analytických kapitol, včetně obecného úvodu do problematiky současné Sýrie a tamního konfliktu, zpracovaného na základě sekundární literatury, je největší slabinou jinak zdařilé práce. Autorka sice pracuje s určitým množstvím sekundární literatury, kterou při své analýze zdařile využívá, vyplatilo by se jí však její rozšíření a uvedené zpracování do kontextuálních prolegomen, bez nichž práce působí nezakotveně a (nechtěně) do jisté míry i svévolně.

Vůči předložené podobě práce lze vznést i některé formální výhrady. V textu se místy objevují pravopisné chyby a stylistické neobratnosti (např. poslední dva řádky v pozn. 9 na s. 7), jejich množství však nepřesahuje únosnou mez a naopak lze ocenit, že si autorka dala záležet na jednotných transkripčních arabských jmen a termínů. Závažnějším nedostatkem je jen nesprávné členění pramenů a sekundární literatury v bibliografii (s. 42-44; mezi prameny patří víc položek než jen analyzovaná média), rovněž sekundární internetové zdroje bych vzhledem k jejich povaze doporučoval oddělit do samostatné skupiny. Tímto (standardním) členěním bibliografie by se ovšem ukázalo, jak chudá je autorčina znalost akademického diskursu k danému tématu, což je hlavním nedostatkem jinak (empiricky) zdařilé práce.

* * *

Bakalářská práce P. Vorlíčkové *Konflikt v Sýrii pohledem Hlasu Ruska: V porovnání s Českou tiskovou kanceláří* je příkladem kvalitně provedené dílčí mediální analýzy, v tomto smyslu přináší pramenně dobře podložené a relevantní závěry. Jejím hlavním nedostatkem je prakticky absentující kontextualizace celého tématu a z ní plynoucí nemožnost analytického využití prostřednictvím hlubších rozborů některých klíčových otázek vyplývajících z analyzovaného materiálu. Vzhledem k tomu, i vzhledem k objemu vykonané práce předloženou bakalářskou práci sice **doporučuji k obhajobě**, hodnotím nicméně pouze jako **velmi dobrou**.

V Praze dne 6. srpna 2015

Doc. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, PhD.